

7/14931

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610 - 492

07 Şubat 2013

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-14931)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 09.01.2013 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-101794 sayılı yazısı.

Hakkâri Milletvekili Sayın Adil KURT'un tarafıma tevcih ettiği 7/14931 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :

Önerge Cevabı (2 Sayfa)

HAKKÂRİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ADİL KURT'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/14931)

Soru 1:

Sahip olduğu engebeli coğrafya ve yaşadığı sert iklim özelliklerinden dolayı birçok alanda sorunları olan Hakkâri ilimiz elektrik konusunda da önemli sorunlar yaşamaktadır.

Hakkâri ve ilçelerinde kullanılan elektriğin il dışında üretiliyor olması, iletme aşamasında sağlam ve yeterli bir alt yapının bulunmaması; kış aylarında kar yağışının yoğunluğundan ve bundan kaynaklı birçok noktaya çığ düşmesi elektrik hatlarında büyük zararlara sebebiyet vermektedir. Bu durum bazen günlerce Hakkâri ve ilçelerinde elektriklerin kesilmesine neden olmaktadır. Kuşkusuz elektrik hatlarının yer altından geçirilmesi bu sorunları büyük ölçüde sonlandıracaktır.

Hakkari ili Türkiye'de ulusal enterkonnekte sisteme bağlı olmayan tek il olmasından dolayı yaşanan arızalar sonucunda alternatif enerji verilememektedir. Oysa "enterkonnekte" sistemi olan her yerde yaşanan herhangi bir arızalanmada sistem devreye girmekte ve alternatif enerji verilip sıkıntıların önüne geçilmektedir.

Yine Hakkâri ve ilçelerine verilen elektriğin "kW" bazında da yeterli olmaması ve gerilimin düşük olması, elektriklerin sık sık kesilmesine neden olmaktadır. Gerek TOKİ tarafından sınıra yapılan karakolların inşaatları ve sınır boylan başta olmak üzere bütün şehirde bulunan onlarca karakol, tugay ve tümen gibi askeri yerleşim birimlerinin enerji ihtiyaçları da göz ardı edilerek "kW" bazında düşük seviyede enerji verilmesi de enerji ihtiyacını artırmaktadır.

Yüksekova ilçe merkezinin elektrik sorunlarının çözülmesi ve sağlıklı enerji sunulabilmesi için yeni bir master elektrik projesinin yapılmasına, hazırlanacak olan proje oranında şehir şebekesinin yatırım programına alınmasına bu anlamda Hakkâri VEDAŞ İl Müdürlüğü'ne teknik destek verilmesine acil ihtiyaç vardır.

Daha önce Hakkâri ve ilçelerinin elektrik sorununa ilişkin şahsınıza sunmuş olduğum "Hakkâri'nin Elektrik Sorunları ve Çözüm Önerileri" başlıklı rapor, sıkıntıların giderilmesinde konusunda büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

- Bölgenin iklim ve coğrafi koşulları göz önünde bulundurularak, kar yağışı ve çığların sebebiyet verdiği elektrik kesintilerinin önüne geçilmesi için, enerji hatlarının yer altına alınmasına yönelik bir proje var mı?

Cevap 1:

Genel olarak uygulanabilir imarı olan ve alt yapı tesisleri tamamlanan kent merkezlerinde şehir elektrik şebekelerinin proje ve ödenek durumlarına göre yeraltına indirilmesi çalışmaları yapılmaktadır. Bütün Türkiye'de olduğu gibi Hakkâri'de de Kırsal Dağıtım Hatları ile Köy şebekelerinde yer altı elektrik şebekesi yapılmamaktadır. Ancak, Kırsal Dağıtım hatlarında özellikle çığ bölgelerinde kısmi olarak elektrik şebekeleri yer altına indirilmektedir.

Soru 2:

Hakkari'ye, Türkiye'de ulusal enterkonnekte sisteme bağlı olmayan tek il olması sebebiyle, yaşanan arızalar sonucunda alternatif enerji verilememektedir. Hakkâri gibi bir ilde elektrik kesintilerinin sık sık yaşandığı bir ilde bu sistemin olmamasının nedeni nedir? Bu sistemin oluşturulmasına yönelik bir çalışmanız söz konusu mudur?

Cevap 2:

Hakkâri İli Türkiye Enterkonnekte Sistemine bağlı olup 154 kV Başkale-Bağışlı-Hakkari hattının aşırı yüklenmesini önlemek ve 154 kV Başkale-Bağışlı-Hakkari-Kırıkdağ-Yüksekova ringinin tamamlanarak Hakkari bölgesinin daha güvenli bir şekilde beslenmesini sağlamak için 154 kV Yüksekova TM, 154 kV Yüksekova-Başkale EİH ve 154 kV Yüksekova-Kırıkdağ EİH projeleri

**HAKKÂRİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ADİL KURT'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/14931)**

yatırım programına alınmış ve Yüksekova TM'nin yer seçim çalışmaları yapılmıştır. 154 kV Yüksekova-Başkale EİH ve 154 kV Yüksekova-Kırıkdağ EİH'ları Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (TEİAŞ) tarafından öncelikli projeler arasında değerlendirilmekte olup güzergâh çalışmaları devam etmektedir.

Sorular 3, 4, 5:

- Hakkâri'nin askeri bir kent olma özelliğinden dolayı, onlarca askeri yerleşim biriminin mevcut olması ve bu birimlerin de yüksek oranda enerjiye ihtiyaç duyuyor olması nedeniyle, Bölge Elektrik Dağıtım Müdürlüğü'nün verdiği elektrik, "kW" bazında yetersiz kalmaktadır. Bu durum da göz önünde bulundurularak neden daha fazla elektrik verilmemektedir?
- Yüksekova şehir merkezinin hızla büyüyor olması enerji ihtiyacını daha da artırmaktadır. Ancak hala çoğu mahallelerde eski ve yetersiz trafolar mevcuttur. Yüksekova şehir merkezinin elektrik sorunların çözülmesi için ihtiyaç duyulan "master elektrik projesi" uygulaması ve şehir şebekesinin yenilenme projesi yatırım programına alınacak mı?
- Daha öncede Hakkâri ilin elektrik sorunlarıyla ilgili sunmuş olduğum raporda ki çözüm önerilerine yönelik çalışma başlattınız mı?

Cevaplar 3, 4, 5:

Genel olarak Hakkâri ve Çukurca ilçesinde enerjinin yetersiz olmasına yönelik bir sorun yoktur. Yüksekova ve Şemdinli ilçelerimizde yaşanan sorunu gidermek için TEİAŞ tarafından Başkale-Yüksekova veya Bağışlı-Yüksekova arası 154 kV Enerji İletim Hattı ile Yüksekova'da 154/34,5 kV İndirici Trafo Merkezinin yapılması 2013 yılı yatırım programına alınmıştır. Yüksekova şehir şebekesi elektrik tesisi ile ilgili olarak her yıl kısmi havai hatlı şebeke güç ilavesi yapılmaktadır. Yüksekova şehir elektrik şebekesi master elektrik projesi 2012 yılında ihale edilmiş ve tamamlanmıştır. Yüksekova Şehir şebekesinde 2013 yılı için 4.500.000 TL ve 1.200.000 TL olmak üzere 2 ayrı proje 2013 yılı yatırım programına alınmıştır. Yüksekova şehir elektrik şebekesinin yer altına indirilebilmesi için alt yapı tesislerinin tamamlanması gerekmektedir.